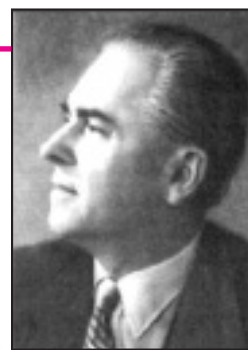

Педагогічні ВІСТІ

Березень, 2014 року

«СОБОР НА КРОВІ», АБО ПЕРЛИНИ ДУХОВНОСТІ, СХОВАНІ В НАМУЛІ

О. КВАСНЕВСЬКА,
студентка III курсу
історичного факультету

*Я не боюсь тюрми і ката —
Вони для мене не страшні.
Страшніша тюрма у рідній
хаті,
Неволя в рідній стороні*

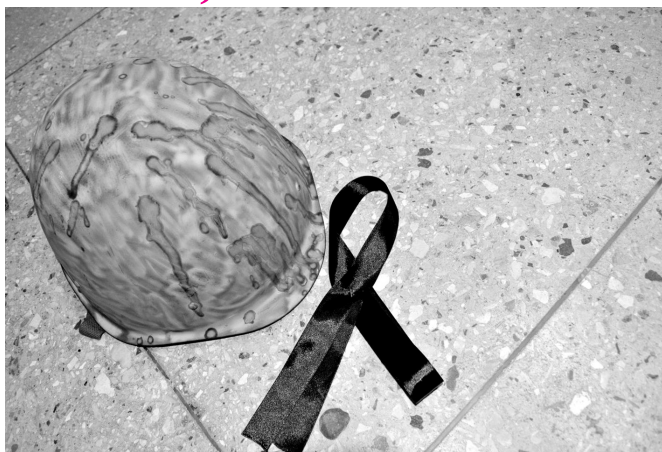
Олександр Кониський

Почну з розкриття секретів... Чи відомо читачеві, скільки води-літ мусить пронести потік Лети-ріки, аби можна було минуле переписати в історію? Тепер відомо — 5 років. Не маючи журналістського фаху чи цілісної завершеної історичної освіти, свідомо уникаючи політичних екскурсів-пасток, складно писати про події, в орбіту яких втягнуте не лише українство, але й увесь модерний світ.

Тому прикладаю максимум зусиль, щоб бути максимально об'єктивною і не розливатися пером про передумови та перебіг останніх чотирьох місяців майданного життя, не беруча прогнозувати наслідки означеного. Із контексту глобального подальша мова локалізуватиметься на цінностях пам'яті: чи колективної, чи особистісної, але все ж такої, яка змушує мислити, не застигати у рутині байдужості та ізоляції у час докорінних змін, найперше власних, внутрішніх.

Спокійною і логічною є лепта студентства, виражена у залученні його до суспільного активу, проявлена у формах опору чи підтримки громадських рухів. Студентство історичного факультету, будучи єдиним зі слухачами усіх альма-матер України, засвідчуючи свою причетність до подій нещодавнього перебігу, влаштувало вечір-реквієм вшанування пам'яті Героїв Небесної сотні.

Хочу зробити акцент: цю статтю присвячено не живим, а «галочній звітності +1» проведений

захід», а є своєрідною спонкою для тих, хто ще не усвідомив того, що гинуть люди, що майдан — це не купка радикально налаштованих ультрасів, а вибух гніву народного, хвиля якого рано чи пізно докотиться до порогу свідомості кожного.

Ось вам пожива для роздумів: останні сантиметри і обривнитки долі студента Устима Голоднюка.

БАТЬКО ВТРАТИВ СИНА...

Міцно збитий чоловік років п'ятдесяти з восковоблидим обличчям-маскою і червоними, зупиненими в одній точці очима, сидів на колінах біля тіла, покритого закривавленим простирадлом, не в силах його відкрити.

На ньому була зимова мілцецька куртка темно-синього кольору, без погонів, з хутряним коміром. Його коротко стрижене волосся ще не було зворушене сивиною.

Нарешті він підняв край простирадла, відразу впізнав сина, і знову закрив його обличчя. Потім повернув голову в бік, де лежали ще одинадцять тіл, також прикритих закривавленими простирадлами. На деяких з них, на рівні обличчя, лежали папірки, на яких щось на-

писано червоним фломастером. Серед усього цього червоного на білому було одна велика пляма — військова каска, пофарбована в блакитний ООнівський колір. Вона вся була у крові.

УСТИМ ГОЛОДНЮК: 19-ти років від роду, студент з містечка Збаража Тернопільської області, повинен був зустрітись з неньом об 11 ранку на Жовтневій вулиці. Про це вони домовилися о 9 ранку.

Устим був захисником Майдану з листопада. Домовилися з батьком, що той відвезе його додому перелочити. Дві наступні години до зустрічі з батьком Устим не довів. «Я йому сказав: «Ти обережніше там, не висовуйся, нам додому їхати», сказав Голоднюк. «Він засміявся і відповів: «Тату, не хвилюйся! У мене є чарівна ООнівська каска, і зі мною нічого не станеться». Ось такі останні слова я від нього почув».

Небесних сотенців хоронила вся країна. Їхні труни як сивили непрості естафети та подальших випробувань нашого народу переходили з рук у руки. Пісенний супровід «Ой пливе кача по Тисині» їхньої останньої мандрівки облікав слух.

Невимовно боляче дивитися на фотографії розстріляних

і закатованих — світлі, інтелігентні обличчя. Деякі ще просто діти — наївні, романтичні. «Екстремісти» виявилися художниками, мистецтвознавцями, редакторами, журналістами... Але, щонайперше, синами, батьками, нареченими.

Корінь дерева їхнього життя немилосердно пущений під укіс. На вимощеному брукованому смертному ложі підведеться лише паросток каліни.

Нам же залишалися тільки згадувати: присвячувати вірші, намагатися говорити про ЦЕ, не шукаючи пафосних слів, подумки шукати абстракцій від тягара думок, який ставав безумовним рефлексом на все почуте.

Після важкого гніту тиші присмеркової аудиторії ми вирушили до монумента «пост-Леніна», нині місця вшанування полеглих дітей України. Не йшли, пливли, мов яка утаємничена процесія. Балачка була нечастою.

Прибувши до місця призначення, нарешті прикрилися похололі гноти свіч вогненними пелюстками. Після стали півколом, вилаштувалися, готові до здійснення чогось дуже важливого, сакрального. Маю припущення, що то був генетичний імпульс, адже що, як не пам'ять, єднає людей у подібних випадках? Давній предок стояв коло жертвового вогню з-під ватри, ми тримали цю стихію між долонь і відчували її десь на рівні серця. Вуста попередника екстазно творили релігійні заспіви, ми ж злучалися у ритмі «Ще не вмерла України...», певні того, що поки на її сторожі будуть янголи Небесної сотні, допоки її на землі оберігатимуть люди із собором у серці та крицею духу, наша нація буде незнищеною. Українець стане синонімом безсмертя... Яке, однак, поки затабуване під намулом наших хибних екзистенцій.

СІМДЕСЯТА ВЕСНА ПО ВИЗВОЛЕННЮ УМАНІ

Т.В. КУЗНЕЦЬ,
професор, декан
історичного факультету

Є події, які з плином часу залишаються просто історичними датами, а є такі, що довго кровоточать і не підлягають забуттю. Серед них — роки німецької окупації та звільнення від ворогів. Сімдесят років тому, у березнів дні 1944 р., жадану перемогу вибороли мешканці нашого краю, а 10 березня було звільнено місто Умань. І скільки б часу не віддавало нас від тих подій, сум і гордість переповнюють за бойову звитягу визволителів.

1 серпня 1941 року важкий кований кобят загартника ступив на землю Уманщини. На 955 днів (більше, як 2,5 роки) місто Умань поглинув морок ворожої окупації. У місті було організовано обласний комісаріат (гебітскомісаріат), якому підпорядковувалися інші райони: Христинівський, Тальнівський, Маньківський, Бабанський, Ладимирський. Уся громадська влада в області (гебіт) належала гебітскомісару Петерсену. В окупованому місті німці розмістили свої адміністративні установи, гебітсто, польову жандармерію тощо.

Чорною сторінкою періоду окупації Умані було масове винищення єврейського населення. Територія міста, окреслена вулицями Східною, Челюскінців, Острівського, Радянською — була перетворена в гетто. Болочкою раною в історії Умані є трагедія Сухого Яру, у якому щосуботи упродовж періоду окупації німецькі нацисти розстрілювали євреїв.

Невимовним боєм до-тепер позначені розповіді наших земляків про примусове вивезення до Німеччини. Як невідомі рабів під посиленням конвоєм відправляли молодь з Умані на з.-д. станцію «Христинівка», а вже звідти — в Мюнхен, Дрезден, Берлін та інші населені пункти Німеччини. Скільки зламаних долів, зруйнованих сімей, приниження та страху було в тому «переселенні».

Болочкою раною для міста було його пограбування та руйнування. Загарбники спалили в місті 479 житлових будинків, зруйнували 5 корпусів с/г інституту, більшість шкіл і медичних закладів, будинки пошти, телеграфу і телефонної станції, знищили міську бібліотеку, пограбували краєзнавчий музей і чудовий сад-оранжерею в парку «Софіївка». Зруйновані були промислові підприємства міста, перетворено на руїни комунальне господарство та ін.

У період окупації місто Умань було опорною базою німецьких військ, тут концентрувалися великі сили ворога, в основному 8-ї німецької армії. За наказом німецького командування Умань була зарахована до категорії

«міста-фортеці» і готувалася до стійкої оборони. Довгий час велися інженерні роботи, будинки пристосовувалися під вогневі точки. На дзвіницях та горищах установлювалися кулемети і спостережні пункти, а в дворах на вузьких вулицях і в тупиках розміщувалися засади автоматників.

Та плани німецького командування були зірвані безмірним ратним подвигом вільнолюбивого народу. У результаті Корсунь-Шевченківської бойової операції розпочато звільнення Правобережної України від окупантів. У наступальному пориві війська 2-ї і 5-ї танкових армій та 52-ї загальнонімецької армії ввечері 9 березня 1944 року наблизилися до Умані. На підступах до Умані розв'язалися жорстокі бої: 881-й самохідно-артилерійський полк 3-го танкового корпусу звільняв передмістя Нова Умань. А першими до центру міста вийшла танкова рота 8-го окремого гвардійського танкового полку резерву головнокомандування. Це сталося о 19-й годині 9 березня.

Рота, якою командував гвардії лейтенант В.І. Мельников, зайняла позицію в районі вул. Жовтневої — Ленінської Іскри і таким чином переключила відступ ворога до залізничного вокзалу. Не зважаючи на шалені зусилля німців, свою позицію рота Мельникова утримувала аж до повного оволодіння містом 2-ю танковою армією. О 1-й годині 30 хвилин 10 березня 2-га танкова армія повністю оволоділа містом Умань, і її частини вийшли: 16-й танковий корпус — на південно-східну, 11-а окрема гвардійська танкова бригада — на західні околиці.

Героїзм і відвагу, мужність і безстрашність в боях за визволення нашого міста проявили танкісти 50-ї, 51-ї і 11-ї танкових бригад. Першими на вулиці міста ввійшли танки підрозділів, якими командували старші лейтенанти Є.К. Тищик, М.Д. Саначев, молодші лейтенанти К.А. Смирнов та Я.П. Теличенко. Сотні бійців у єдиному потужному пориві визволили від окупантів Умань. Мужність учасників звільнення Умані була пошанована верховним військовим керівництвом. За проявлений у боях героїзм 26 бійців були удостоєні високої нагороди: їм присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Двадцять військовим частинам і з'єднанням було присвоєно почесне найменування «Уманських». А Москва салютувала переможцям 24 залпами із 224 гармат.

Звільнення Умані було спільною перемогою регулярних військових частин, партизанських та підпілних груп. Це був закономірний результат збройної боротьби армії та нескореності людського духу наших земляків. Подвиг народу визволення Умань була зарахована до категорії

ВІДЛУННЯМ КОБЗАРЕВИХ СТРУН БРИНЯТЬ ЧЕРКАСИ, КАНІВ, УМАНЬ...

Студенти відкривають для себе щоразу нового Шевченка, бо він — невичерпний

Д.І. БАЛДИНЮК,
канд. пед. наук, доцент,
професор з науково-педагогічної роботи

Такими поетичними словами розпочалися цими днями в Уманському державному педагогічному університеті урочистості, присвячені ювілею Кобзаря. Цікаво, що, готуючись до цієї події, студенти та викладачі провели велику дослідницьку роботу, знайшли свідчення людей, які спілкувалися з Тарасом. Саме тому його геніальний образ постав перед глядачами театралізованого дійства не в монументальній позолоті, а близьким сучасником, зі своїми слабкостями та проблемами, з великим прагненням до свободи.

Особливо відчутний Тарасовий дух у серці Шевченкового краю, на канівській землі. Канівський гуманітарний інститут та коледж культури і мистецтва, які разом з Уманським ДПУ становлять цілісний освітньо-культурний комплекс, покликані виховувати мистецьку еліту регіону, давно розгорнули широку роботу для гідного пошану-

вання пам'яті великого земляка. Очевидно, не варто перелічувати всі проведені заходи, але не можна не відзначити, що кожен із них студенти й викладачі готували з любов'ю, сповна віддаючи свої таланти та юні поривання. Серед яскравих акцій, здійснених молоддю, велике схвалення у жителів міста і району дістали літературно-мистецькі, зокрема, конкурс на кращого читця поезії Т.Г.Шевченка, літературний брейн-ринг «Ми любимо твори Т.Шевченка», конкурси документального кіно, сценаріїв, виставка живописних робіт студентів. Активно доповнив культурно-просвітницькі заходи науковою та видавничою складовою Канівський гуманітарний інститут. Це виявилось зокрема, в активній участі в Міжнародному науковому конгресі «Свою Україну любіть», що відбувся на базі Київського національного університету імені Тараса Шевченка за участі Міністерства культури України, Міністерства освіти і науки України, Національного музею Тараса Шевченка, Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України, багатьох вишів України та зарубіжжя. Творчий підхід до

відзначення ювілею Кобзаря виявився і в організації студентського конкурсу на кращий інтерактивний веб-проект «Шевченко-online», студентських фотоконкурсів «Пам'ятники Тарасові Шевченку», «Рідні місця поета» та організації пересувної та Інтернет-виставки кращих фотографій.

Активізація соціокультурного життя регіону спонукала колектив закладу і до наукових здобутків. Приміром, директор інституту Володимир Тихомир захистив кандидатську дисертацію на тему: «Історичні погляди Т.Г.Шевченка на козацтво та їх трансформація в соціокультурному середовищі середини XIX століття», в якій розкрито нові погляди на національну визвольну боротьбу українського народу. Студентка факультету української філології Ілона Височанська виборола право представляти університет на всеукраїнському етапі IV Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка, а торік переможцем цього авторитетного конкурсу стала студентка Марія Краєва.

— Особливо важливо, — наголосила ректор універси-

тету Наталія Побірченко, щоб майбутні педагогічно глибоко прониклися Шевченковим духом і словом. Саме для цього організували серію науково-методичних семінарів для студентів-випускників різних факультетів, зокрема, за темами: «Створи в душі учнівській відлуння струн Кобзаревих»; «Творчість Т.Г.Шевченка очима сучасності» тощо. Багатьма відкриттями порадували учасники круглого столу «Мандрюючи невідомими сторінками творчості Тараса Шевченка», організованого студентським науковим товариством університету.

Науковці кафедри української літератури та українознавства, які представляли університет на VIII Міжнародному конгресі українців «Тарас Шевченко і світова україністика: історичні інтерпретації та сучасні рецепції», здивували учасників форуму, який проходив у наукових, освітніх та культурних закладах столиці, своїм неординарним баченням проблеми, глибиною їх розробки.

Продовження теми —
на 2-й та 4-й сторінках

Шевченкіана

200-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ПРИСВЯЧЕНО

В. А. КОВАЛЬ,
доктор пед. наук, професор,
декан факультету української філології

3 березня 2014 року в актовій залі УДПУ відбувся концерт з нагоди святкування 200-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка. Звуки бандури, слово Кобзаря єднало присутніх з Каневом, Черкасами, усією Україною. Тарас Григорович Шевченко асоціюється для українців із волею, прагненням до кращої долі. Не випадково ж перший ведучий закликає бандуру: «Граю, що вільна Україна, тільки долю дай». Другий, підхопивши Шевченкові настанови, запевняє: «Тож самі козацьку долю викуєм собі». Сили в серця присутні зі сцени благали у святого Спаси.

Ведучі (учасники майстер-класу «Театр Слова» — студенти факультету української філології Віталій Слободяник та Юлія Сорока) наголошували на невичерпності, неосяжності, феноменальності, істинності Шевченка, оскільки за кожним його словом стоїть доля рідної України.

Особливе емоційне напруження в залі створив народний хор «Кобзар», яким керує Заслужений працівник культури України Василь Семенчук, під час блискучого виконання твору Т.Г.Шевченка «Думи мої...».

Показовим, як для нашого часу, було ставлення письменника до праці, навчання. Автори ввели у текст слова Івана Сошенка про те, що Тарас був постійно одягнений у забруднений фарбою халат, «кале ж, по-перше, до Літнього саду він прибігав одразу ж після роботи, а, по-друге, він дійсно не мав на той час пристойного одягу...»

Сценаристам вдалося представити глядачам постановку «Іхали козакі» у

виконанні народного ансамблю танцю «Яворина» (керівник — Сергій Куценко) мовби через сприйняття спраглого усього українського Т.Г.Шевченка. «Але ніхто і ніколи не зможе вибити з Тарасового серця дух українства. Йому снитиметься батьківщина, він маритиме Україною, і, сидячи в одному із наймодніших салонів Петербурга за вишуканою порцеляновою філіжанкою кави, плакатиме від туги за вишневими садками, глибоководним Дніпром, протяжною піснею та запальним молодечким танцем...». Учасники ансамблю, запальні, стрункі, усміхнені, красиві, викликали захоплення у всіх присутніх і гордість за них, за нас, таких талановитих.

У концерті зроблено акцент на широті Т.Г.Шевченка, який мало турбувався про те, як збоку виглядав, писав про те, що лежало на душі.

Студентський театр до 200-річчя з дня народження Кобзаря підготував поста-

новку вистави «Назар Стодоля»; присутні переглянули фільм-фрагмент із неї. Присутні ще раз мали нагоду переконалися, що українці — емоційна, сердечна нація, яка понад усе цінує любов.

Народний фольклорний аматорський колектив «Софія» (керівник — заслужений працівник культури Василь Семенчук) виконав твори «По діброві вітер віє» та «Нема мого Петруся». Шевченко любив народні пісні, на весіллі в Мар'їнському він усе просив дружок і бояр, щоб співали, танцювали, він і сам від них не відставав.

Портрет Т.Г.Шевченка, обрамлений вишиваними рушниками, був на сцені, та ведучі прагнули показати його очима сучасників Кобзаря. Так, Карл Брюллов, який дуже тонко «читав» людські обличчя, сказав, уперше побачивши Тараса: «Подобається мені його фізіономія — не лакейська». Знайомих Шевченка приваблювали його очі, які іноді сяяли незвичним сяйвом —

сяйвом спогадів, туги, що були так схожі на промені вечірньої зорі в далекій Україні. Хореографічний колектив «Візаві» (керівник — Людмила Андрощук) виконав композицію «Зоре моя вечірній...», яка і очі присутніх засвітила особливим сяйвом сприйняття краси.

Дітливо до сліз звучали з-за кадрів слова Шевченка із листа до брата Микити із проханням, щоб він написав не по-московському, а по-нашому. «Нехай же я хоч через папір почую рідне слово, нехай хоч раз поплачу веселими сльозами, бо мені тут так стало скушно, що я всяку ніч тільки й бачу во сні, що тебе, Керелівку, та рідню... Воно, бач, і так, і не так, а все-таки краще, коли получиш, прочитаєш хоч одно слово рідне...»

Автори, щоб відтворити трагізм долі Шевченка використали рядки Ліни Костенко «Нічого, якось жив і якось не ммирав». «Кайдани, шаленіючи бржчали, але не стихла пісня Кобзаря». Народний

аматорський колектив «Тріо Гонта» (керівник — заслужений працівник культури України. Народний хор «Кобзар» виконав пісню «Учітєся, брати мої...»). А другий гімн України «Реве та стогне Дніпр широкий» присутні слухали, стоячи.

Ректор УДПУ Наталія Побірченко подякувала всім учасникам, сценаристам за патріотичне дійство. Наталія Семенівна наголосила, що, доторкнувшись до невимрущої творчості Тараса Шевченка, ми проймасомся патріотизмом, сприймаємо як дороговказ заклик Кобзаря до єднання. Це особливо важливо зараз, коли миру потребує земля українська і весь народ, що на ній проживає. «Хай живе рідна Україна!» Ці заключні слова ректора потонули у аплодисментах.

У проведенні концерту були задіяні кращі творчі колективи університету.

Присутні розходилися із піднесеним настроєм і побажаннями, щоб Господь дарував силу, міць і благодать Святого Духа на многія літа.

Книжкова
полицяТАРАС ШЕВЧЕНКО
І МОВНІ НОРМИ

Н. А. ЦИМБАЛ,
кандидат філологічних наук,
завідувач кафедри практичного мовознавства

Вийшла друком монографія С. А. Січкара «Мовотворчість Тараса Шевченка в аспекті кодифікації сучасних норм української мови», присвячена актуальній науковій темі аналізу лексичного складу Шевченківської мови з погляду його кодифікованості/не кодифікованості за сучасними мовними нормами.

Сам Т.Г.Шевченко, по суті започаткував (свідомо й не свідомо) ці норми, а його творчість згодом стає їх надійним зразком. І проте, цілий ряд мовних одиниць, уживаних поетом, там і залишаються позанормативними з огляду на сучасну українську мовно-літературну стиліку.

Мова Кобзаря є справді неординарним фактичним матеріалом для глибокого і всебічного вивчення історії української літературної мови, її фонетики, розвитку словникового складу, морфологічної і синтаксичної будови, стилістичної системи. Щодо останньої автор роботи, досліджуючи її досконало й досить вірогідно за авторитетними лексикологічними джерелами, наважується констатувати, що принаймні у загальних рисах можна реконструювати цю систему такою, якою вона була у другій половині XIX століття.

Важливим результатом, засвідченим у монографії, є те, що на прикладі мовотворчості одного автора скрупульозно простежується відкритість лексико-семантичної системи літературної мови для дії двох протилежних процесів, — з одного боку, кількісного її поповнення і збагачення акційного складу, а з другого, — виходу певних мовних одиниць за межі літературномовної системи.

І. М. СНИГУР,
старший викладач кафедри української літератури та українознавства,
керівник майстер-класу «Театр Слова»

В Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини приділяється серйозна увага вихованню риторичної культури студентів, яка охоплює духовно-моральну культуру, культуру мовлення, комунікативну (риторичну етику) та сценічну (виконавську) культуру. Красномовство завжди вважалося складником професіоналізму вчителя, бо ж вимагало від педагога вміння володіти самостійним аналітичним мисленням, високою етикою у спілкуванні, мати Божий дар — харизматичну якість подобатися учням, надихати їх, вести за собою не силою наказу чи влади, а силою аргументів, переконання.

З 2000 року в університеті діє майстер-клас «Театр Слова», створений за ініціативою завідувача кафедри української літератури та українознавства, кандидата педагогічних наук, професора Н.П.Сивачук. Нещодавно на основі майстер-класу було створено однойменну науково-дослідну лабораторію, яку очолила Наталія Петрівна.

Наразі у навчальній аудиторії «Театр Слова» проходять заняття з виразного читання, основ красномовства, педагогічної та академічної риторики. Метою дисциплін є навчити студентів чітко і

І ПЛИВУТЬ СЛОВА НА ХВИЛІ
ДУМИ КОБЗАРЕВОЇ...

Про творчість видатного українського поета в контексті діяльності науково-дослідної лабораторії «Театр слова»

ясно висловлювати власну думку, будувати переконливу аргументацію, вільно виступати перед аудиторією і емоційно впливати на слухачів, володіти гнучким, рухливим голосом, дикцією, підкорювати голос конкретним мовленнєвим цілям, мати чітко сформовані спеціальні знання, уміння і навички, які визначають рівень риторичної культури особистості вчителя.

Розв'язуючи основні завдання з формування риторичної культури студентів, ми свідомо передбачаємо можливість продовження, поглиблення цього процесу в позанавчальний час через майстер-клас «Театр Слова», де однією з форм навчання є індивідуальна робота. Крім того, учасники майстер-класу беруть участь у створенні і реалізації сценаріїв літературних вечорів, свят, виступають у ролі ведучих і декламаторів на концертах, фестивалях, творчих змаганнях (так, наприклад, в обласному конкурсі читців-декламаторів, присвяченому 195-й річниці від дня народження Т.Г.Шевченка (Черкаси, 2009 р.) студентки факультету української філології, учасниці «Театру

Слова» Чухрій Алла і Чумак Наталія здобули відповідно 2-е і 3-е призові місця; у 2010 році в такому ж конкурсі почесне 3-є місце посіла Михайлюк Вікторія); здійснюють науково-дослідницьку роботу, спрямовану на підготовку до риторичної діяльності...

Хорошою традицією стало святкування так званих Шевченківських днів (перша декада березня). Щороку в межах діяльності науково-дослідної лабораторії «Театр Слова» проводиться конкурс читців-декламаторів поезії Великого Кобзаря, учасниками якого є учні 9-11 класів загальноосвітніх шкіл Умань та Уманського району, та студенти І-ІІ курсів місцевих вишів. Не став винятком і цей — ювілейний! — рік, але нині конкурс отримав вищий статус: з нагоди відзначення 200-ї річниці від дня народження поета він піднявся із регіонального до всеукраїнського рівня.

Діяльність «Театру Слова» давно вийшла за стіни рідного університету. Досить ефективною для його очільників та учасників стала тісна співпраця з Уманським міським та районним відділами освіти. Так, наприклад, І.М.Снігур

уже майже сім років є постійним членом журі конкурсу читців-декламаторів серед учнів 3-4 класів загальноосвітніх шкіл Умані, який організовує і проводить відділ освіти Уманської міської ради. А минулого року на базі районного Центру дитячої та юнацької творчості проходив аналогічний конкурс «І лине Шевченкове слово...», ініціаторами проведення якого були співробітники відділу освіти Уманської районної державної адміністрації. Окрім інших, виступи учасників оцінювали й співробітники науково-дослідної лабораторії «Театр Слова», які були членами журі.

Цього року творча група викладачів кафедри української літератури та українознавства (канд. пед. наук, доцент, заступник директора Інституту філології та суспільствознавства І.Г.Терешко, канд. пед. наук, доцент, член Національної спілки письменників України М.С.Павленко, керівник творчої студії «Театр Слова») разом із учасниками майстер-класу (ведучими дійства — студентами факультету української філології В.Слободяником, Ю.Сорокою, декламаторкою Д.Подрезою та ін.) і твор-

чими колективами нашого університету, за підтримки його керівництва та керівництва Інституту філології та суспільствознавства, провели літературно-мистецьке свято «Через століття, як зоря, сяє слово Кобзаря...».

Учасники творчої студії (В.Слободяник, Ю.Сорока, Н.Юдченко, Д.Подреза, Н.Цибульська) взяли участь у зйомках своєрідного фільму-конкурсу читців-декламаторів поезії Тараса Шевченка...

Загалом із усього вищесказаного можемо виокремити щонайменше два важливі положення. По-перше, людина інтелігентна, освічена, культурна, а особливо — майбутній вчитель-філолог, повинна розвивати правильне, досконале мовлення. По-друге, досягнути майстерності в цій галузі можна лише в тому випадку, якщо працювати над собою: поповнювати знання, розширювати світогляд, активно спілкуватися з іншими людьми, переймаючи не лише кращі зразки мовленнєвої поведінки, але й постійно духовно збагачуючи себе, зокрема й кращими набутками українського поетичного слова...

ГРИГОРІЙ ДЕНИСИК — ПОЧЕСНИЙ ПРОФЕСОР УДПУ

Р. А. ЯКИМЧУК,
канд. пед. наук, доцент,
декан природничо-географічного ф-ту;
О. В. БРАСЛАВСЬКА,
доктор пед. наук,
професор, завкафедри географії та методики навчання

Під час проведення урочистої Академії УДПУ Денисика Григорію Івановичу (1949 р. н.) — доктору географічних наук (1999), професору, Академіку Академії наук вищої освіти України, Відміннику освіти України було присвоєно звання «Почесний професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини».

З Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини Григорій Іванович Денисик активно співробітничав з 2005 року. Був одним з ініціаторів підписання угоди про співпрацю між УДПУ та Вінницьким державним педагогічним університетом імені Михайла Коцюбинського. Проявив себе у різних напрямках зазначеної угоди: співпраці. Григорій Іванович — засновник і керівник першої (і поки що єдиної в Україні) наукової школи з антропогенного ландшафтознавства. Дослідження антропогенних ландшафтів вихованцями цієї школи, і, зокрема, викладачами кафедри географії та методики її навчання УДПУ передбачало:

— проведення широкомасштабних польових досліджень антропогенних ландшафтів упродовж 2003-2013 років, що дало можливість значно поглибити, а в окремих випадках і розробити нові методи і методики їх знання, зібрати й систематизувати накопичені матеріали для подальшого опрацювання;

— підготовку й захист шістнадцяти кандидатських дисертацій, присвячених окремим класам або підкласам антропогенних ландшафтів (селитебним, промисловим, дорожнім, водним тощо). У перспективі будуть охоплені всі антропогенні ландшафти Поділля. При цьому значна увага приділяється й дослідженням натуральних ландшафтів, особливо в історико-географічному аспекті. Під керівництвом Г.І. Денисика захистили дисертації О.І. Ситник, І.В. Кравцова, О.Д. Лаврик, І.П. Козинська.

ХРОНІКА СПОРТИВНОГО ЖИТТЯ

Г.В. БЕЗВЕРХНЯ,
канд. наук з фізичного виховання та спорту, доцент, декан ф-ту фізичного виховання

З 31 листопада по 8 грудня 2013 року в Турції (м. Анталія) проходив чемпіонат світу з кікбоксингу, у якому брали участь 2000 спортсменів з 65 країн світу. У категорії 63 кг (фул-контакт) змагалися 28, серед них — студент УДПУ Савенко Артем, який провів три поєдинки: в першому з бразильцем, де отримав перемогу; в другому — з казахом, де також здобув перемогу; в третьому, півфінальному поєдинку, з рахунком 2:1 поступився киргизу і в підсумку змагань зайняв V-місце.

З 8 по 10 листопада в УСЗ «Дружба» в Москві відбувся командний Кубок європейських націй з вільної та греко-римської боротьби. У російську столицю з'їхалися кращі команди Європи, які в очних поєдинках визначили переможців престижного Кубка європейських націй. До складу чоловічої команди України ввійшов студент факультету фізичного виховання нашого університету — Василь Шуптар. У важких поєдинках своєї вагової категорії (60 кг) із спортсменами Росії, Вірменії, Турції Василь виграв, принісши збірній Україні велику кількість очок, що й допомогло команді зайняти III призове місце.

13 лютого в спортивному залі УДПУ відбулися змагання з фізичної підготовки юнаків з нагоди Дня захисника Вітчизни. Участь в змаганнях взяли 150 юнаків 1995-1996 р.н. із загальноосвітніх шкіл та навчальних закладів нашого міста. У особистому заліку наші студенти завоювали призові місця: підтягування — I місце Мудрак Іван, II місце Лучик Юрій, III місце Макарчук Ярослав, стибки в довжину з місця — I місце Лучик

Юрій, III місце Білей Євгенія, піднімання в сід за 1 хвилину — III місце Макарчук Ярослав. За підсумком змагань, наші студенти завоювали I загальнокомандне місце серед навчальних закладів міста Умань.

З 18 по 20 лютого 2014 року в Харкові відбувся Міжнародний турнір з вільної боротьби пам'яті Ованеса Саакяна, участь в якому взяло близько 150 спортсменів у 8 вагових категоріях з Вірменії, Грузії, Росії, Молдови та України. Честь збірної команди України представляв студент факультету фізичного виховання нашого університету Шуптар Василь, серед 20 учасників у ваговій категорії 61 кілограм Василь став кращим, завоювавши I місце.

З 17 по 23 лютого 2014 року в м. Трускавець три студенти УДПУ: Хименюк Марина, Цуркан Анастасія та Кіндратенко Крістіна брали участь в чемпіонаті України з боксу серед дівчат-юніорок, дівчат-молоді та жінок. Змагання були відбірковими до чемпіонату Світу, який проходить у кінці весни в Болгарії. Участь в чемпіонаті взяли найкращі боксери України. Черкаську область представляли 7 боксерів різного віку, троє з них — студентки нашого університету. За підсумками змагань: 9 місце у ваговій категорії 64 кг посіла студентка факультету соціальної та психологічної освіти Цуркан Анастасія, 5 місце у ваговій категорії 60 кг посіла студентка природничо-географічного факультету і виконала норматив в кандидати майстра спорту України Хименюк Марина. Призеркою чемпіонату України серед дівчат-молоді, посівши 3-місце у ваговій категорії 75 кг, стала студентка факультету початкової освіти Кіндратенко Крістіна, яка також виконала норматив кандидата в майстри спорту України.

СтудЛайф

«ПРАВО НА ЖИТТЯ»: ПРОТИ НАРКОТИКІВ ТА АЛКОГОЛІЗМУ

Л.М. АНДРОЩУК,
канд. пед. наук, доцент,
завідувач кафедри хореографії та художньої культури, керівник проекту «Хореографія проти наркотиків та алкоголізму»

Танцювальний проєкт «Право на життя» готують студенти 4 курсу мистецько-педагогічного факультету напряму підготовки «Хореографія».

Як керівник проекту та керівник народного аматорського ансамблю сучасного танцю «Візаві» можуть стверджувати, що ставити танцювальний спектакль — це титанічна праця. Поставлено чимало: «Собор Паризької Богоматері», «Тополя», «Майстер і Маргарита», «Яблуко розбрату»... Загалом більше десяти композицій.

Тему для танцювального проекту на четвертому курсі було обрано в тривалій дискусії. Серед кількох запропонованих обрали тему «Хореографія проти наркотиків та алкоголізму».

Чи багато ми знаємо про людей, яким ставимо тавро «асоціальний»? Наркомані, алкоголіки, в'язні. Суспільна думка стосовно таких людей очевидна. Ми намагаємося уникати спілкування з «проблемним» прошарком суспільства. Наше уявлення про них — це сплав спогадів з повоєнних газетних вирізків, публікацій в Інтернеті та художніх фільмів.

Нікому невідомо, куди веде стежина нашої долі за наступним поворотом. Усі наші персонажі стали нарко- та алкозалежними в 17-19 років. Пора максималізму, першого кохання, самоствердження та розчарувань. Серйозний наркотик лише раз — ти «на гачку» на багато років...

Причина залежності дещо спільна: пустота, яку просто необхідно чимось заповнити. Цю пустоту створюють сімейні непорозуміння, критика та несприйняття суспільством, надумані стереотипи та фальшиві цінності.

Обравши тему проєкту, ми вирішили використати для постановки історії реальних людей.

Не кожен погодиться відкрито розповісти історію свого життя. Таких людей ми знайшли в одному з реабілітаційних центрів, де проживають люди, які намагаються розпочати своє життя з нової сторінки, без наркотиків та алкоголю.

Першу нашу героїню вивела на вулицю образ на матір. Оманив перше кохання, спроба схуднути з допомогою наркотиків. А далі — наркотична залежність протягом шістнадцяти

років, неодноразове ув'язнення...

Друга жінка втратила немовля, не змогла пережити горя, почала зловживати алкоголем і спровокувала низку негативних подій у своєму ще зовсім молодому житті.

Третя героїня нашої історії майже не говорить, їй складно рухатись після двох інсультів, причиною яких став сильний наркотик. Вона мріяла про сімейний затишок, дітей, та замість оброчки отримала від свого чоловіка-наркомана згубну залежність...

Наступна жінка — мати трьох дітей, яка стала залежною від алкоголю через знущення чоловіка...

Історія п'ятої жінки унікальна. Вона зустріла своє велике кохання. Молода пара мала улюблену роботу, квартиру, двох дітей... Та молодший син став наркоманом, програв квартиру в карти. Та це ще не було найстрашнішою подією. Фізичні та моральні знущення змусили немолоду хвору жінку повіритися...

Сподіваємось, що достойно розкажемо танцем історію непростого життя, які довірили нам ці люди. Вони заслуговують на повагу. Перебороти залежність, яка стала хворобою — це перемогти самого себе. І це — найбільша перемога!

Одна з героїнь нашої постановки сказала: «Якщо Вашу виставу побачить одна молода людина і не стане наркозалежною — це важливо, а якщо п'ять — це велика перемога!»

Кожна людина, навіть та, яка опинилася на «самому дні» через наркотичну та алкогольну залежність, має ПРАВО НА ЖИТТЯ.

Це найскладніший проєкт з усіх, які ми робили. Потрібні кошти на костюми, декорації, відеозйомки, світло та ін. Потрібні чималі інтелектуальні, творчі, фізичні сили...

Прем'єру заплановано на кінець квітня. За матеріалами документальних кадрів та відеоматеріалів проєкту буде створено фільм «Право на життя». Режисер фільму — Владислав Чабанюк, керівник аматорської кіностудії «Мальва», яка відзняла більше 20-ти фільмів та роботи якої були переможцями 12-ти Всеукраїнських та Відкритих кінофестивалів аматорського кіно.

Велика вдячність за підтримку проєкту «Право на життя» доктору педагогічних наук, професору, ректору Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Наталії Семенівні Побірченко.

Знай наших

ПОВЕРНУЛИСЯ З ПЕРЕМОГОЮ

О. В. КРАВЧЕНКО,
канд. пед. наук,
доцент, декан ф-ту соціальної та психологічної освіти

Багато років Міжнародний дитячий центр «Артек» є школою педагогічної майстерності для студентів педагогічних вищих навчальних закладів України та країн СНД. Саме з ініціативи його керівництва та Міжнародної благодійної організації «Освіта без кордонів» уже впродовж трьох років організовується Міжнародний конкурс-семинар студентських педагогічних загонів та шкіл з підготовки вожатих. Цей захід проводиться з метою поліпшення практичної підготовки студентів вишів до педагогічної діяльності в якості організаторів дитячого відпочинку.

Цього року стати учасником конкурсу-семинару «Артек-2014» випала нагода і нашому ВНЗ, а саме студентам та викладачам факультету соціальної та психологічної освіти.

Починаючи з 27 лютого по 3 березня активісти ФСПО (студенти Вадим Ігнатов, Ан-

дрій Козлов, Тетяна Музика, Олена Поліщук, Максим Ребро, викладач кафедри соціальної педагогіки, соціальної роботи та історії педагогіки Лілія Гребінь, координатор студентської соціально-психологічної служби Ольга Підгорна) підкорювали кримський край, демонструючи свій рівень педагогічної майстерності.

Слід зазначити, що учасниками цьогоорічного конкурсу стали представники вишів із усієї України (Одеса, Житомир, Балта, Дніпропетровськ і т. д.) та одна команда із Російської Федерації (Смоленськ). Загалом за першість у змаганнях боролосся 14 команд.

У рамках фестивалю команди-учасниці демонстрували: творчу презентацію «Вітаємо, Арте! Це — Ми!» («візитна картка»), ігрові конкурси (проведення різноманітних розв'язальних ігор в окремих ситуаціях та майстер-класи), захист програм клубних форм роботи, конкурс МС та ведучих дитячих танцювальних програм, конкурс талантів вожатих. Передбаченими були також і спортивні змагання.

За умовами конкурсу один загін міг брати участь лише в одному із вище перерахованих етапів програми (за бажанням). Наша команда була відзначена на кожному із етапів. Особливо сподобалися майстер-класи Ольги Підгорної та виступ команди КВН «Каркаде».

Діяльність учасників оцінювали члени експертної групи — висококваліфіковані педагоги і психологи МДЦ «Артек».

Програмою конкурсу-семинару також було передбачено: обмін досвідом роботи студентських педагогічних загонів, майстер-класи педагогів-практиків; включення учасників в діяльність, яка сприяє виявленню та формуванню необхідних професійних якостей педагога-організатора, ознайомлення з умовами проходження педагогічної практики в МДЦ «Артек» і педагогічними програмами дитячих таборів МДЦ «Артек»; проведення цікавих квестів.

Довгі години підготовки наших студентів та їх керівників були не даремними. За результатами загального

оцінювання конкурсу-семинару загін уманської команди отримав почесне перше місце, за що його члени були нагороджені кубком першості, медалями та сертифікатом.

Окремо по конкурсах:
I місце — за проходження квесту;

I місце — за проведення програми клубної форми роботи;

I місце — за конкурс МС та ведучих дитячих танцювальних програм (Вадим Ігнатов та Ольга Підгорна);
II місце — за спортивні змагання;

II місце — демонстрування вожацьких талантів («Каркаде»);

III місце — «візитка» та ігротека.

Також варто зазначити, що Максим Ребро та Ольга Підгорна стали одними із переможців конкурсу «Обличчя фестивалю».

Керівництво «Артеку» особіно відзначило те, з якою наполегливістю та натхненням йшли наші учасники до перемоги. УДПУ вперше демонстрував свої таланти у цьому конкурсі, але це вже стовідсотково, що не в останнє. На нас чекають знову!

Виховуємо патріотів

ПАМ'ЯТІ ЗЕМЛЯКІВ-АФГАНЦІВ

декана студентка 4 курсу Марія Волощук.

Війна залишила свій слід і на землях Уманщини: 8 наших земляків не повернулись до рідних домів, з них 5 жителів району — Володимир Гребенюк з с. Громи, Іван Цвітоха з с. Кочубівка, Олексій Хміль з с. Коржова Слобідка, Микола Руденко з с. Доброводи, Володимир Майко з с. Паланка. Сьогодні в районі проживає 119 учасників тієї війни, яких об'єднує відданість Батьківщині, бажання до взаємопідтримки.

За участю Уманської міськрайонної спілки ветеранів Афганістану 17 лютого на технолого-педагогічному факультеті проводився вечір пам'яті, присвячений річниці виведення військ з Афга-

ністану. Під час проведення заходу студенти та викладачі факультету вшанували хвилиною мовчання воїнів, які загинули та померли від поранень, і в пам'ять про них заступник декана з виховної роботи Галина Журба та студентка Марія Марціновська запалили свічки. А на великому екрані демонструвалися фотографії та прізвища загиблих у боях уманчан.

На зустріч зі студентами факультету були запрошені ветерани-афганці: командир 682-го мотострілецького полку, полковник і відставці Петро Суман, командир розвідроти Андрій Певцов, які піділилися спогадами про військову операцію у Панджшерській ущелині, що 1984 року стала найбільш кровива-

вою за всю 10-ти річну війну.

У виконанні студента 4 курсу Євгена Любінецького пролунала пісня «Пам'ять», а на екрані демонструвалися уривки із хроніки афганської війни, документальних та художніх фільмів.

Для студентів 1 та 2 курсів студента влштувала перегляд художнього фільму «9 рота» Федора Бондарчука з подальшим його обговоренням.

Також студенти та викладачі УДПУ взяли участь у мітингу-реквіемі, який відбувся біля пам'ятного знаку воїнам-афганцям в місті Умань. Живі квіти лягли до підніжжя пам'ятника та вшановано пам'ять про загиблих у Афганістані хвилиною мовчання.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОСТІ

Олександра ДЕНИСЮК,
учениця 11 класу
Уманського НВК
«Загальноосвітня
школа-інтернат
I-II ступенів
ім. Ю. О. Гагаріна-
педагогічний ліцей»
Кілька останньорічних
роковин на тлі відомих
державотворчих процесів
промислово свідчать про
нагальну потребу повер-
нення слова і духу Поета
і в суспільну, і в культур-
ну свідомість, бо по-осо-
бливому увиразнюють те,
що належить сьогодні до
найгостріших проблем на-
ції: духовну деградацію,
культурну відсутність чи
й узагалі притомність, що

оголює найболючіше —
вироджування в Україні
України.
Три роки тому газета
«День» писала: «В Украї-
ні культ святкування Шев-
ченка — абсолютно форм-
мальний. Шевченко, на
жаль, мертвий для наших
сучасників, його не про-
читують, його меседжі до
сучасних українців не до-
стукують. І оці дні — 9 та
10 березня — показують,
що Шевченко у нас — не
в головах, а на п'єдестал-
лах. І він не говорить з
сучасниками своїми тек-
стами».
Сприймати боляче,
але й заперечити ніяк,
бо з прикрістю усві-
домлюєш, що широ-
кий загаль знає Тараса

Шевченка лише за по-
верховим вивченням у
школі, яке у свідомості
випускників загальноос-
вітніх навчальних закла-
дів відклалося так: «На
уроках чула заштам-
повані фрази про Шев-
ченка-генія, духовного
провідника. Але чому
він геній? Ні на це, ні
на жодне інше питання
аргументованої відпові-
ді не отримала»; «Таке
враження, що у школі
читають не літературу,
а статистику.
Прикро, бо цим у біль-
шості випадків все і за-
вершується»; «Як можна
було вчити Шевченка всю
чверть, щоб про нього,
крім «Заповіту», нічого
не пам'ятати?»; «Прикро

визнавати, але особисто
для мене Шевченко досі
не відкрився. Можливо,
тому, що в школі його тво-
ри вивчалися кастрова-
но-однобоко»; «Спосте-
рігаючи за відзначенням
роковин з дня народжен-
ня поета (а з року в рік
вони все бідніші духов-
но), ловиш себе на дум-
ці, що скоро ми опустимо
Шевченка до того рівня,
на якому перебуваємо
самі».
Зацитовані думки —
фрагменти учнівських
роздумів на тему «Який
образ Тараса Шевченка
склався у Вас після ви-
вчення його творчості у
школі». За рівнем поін-
формованості, філологіч-
ної і загальної культури ми

належимо до молодіжної
еліти. Урахуймо, що нам,
майбутнім студентам, від-
крити таїну Шевченково-
го світу допомагають на
факультативних заняттях
і викладачі Уманського
державного педагогічного
університету. А що ж тоді
говорити про середньо-
статистичного Шевченко-
вого читача?
Отож, аби Шевчен-
кові думи наснажили
знекровлений націо-
нальний організм жи-
вотворящою і «добро-
зжидуючою» силою,
Україна потребує нової
школи та української
державницької ідеї, а
значить — і відповідно-
го рівня популяризації
Кобзаря. За відсутності

морального авторите-
ту народ укотре мусить
прислухатися до про-
рочого слова Тараса
Шевченка, який у най-
чорніші для України
часи взяв на себе весь
тягар відповідальності
за її соціальне і націо-
нальне визволення та
збереження на віки.
Тому задля єдиної
соборної України, вслід
за Пантелеймоном Кулі-
шем, маємо проголоси-
ти: «З'явися, батьку, та
згромадь навкруги себе
сліпих, глухих і без'язи-
ких», бо головним ви-
кликом доби є потреба
національної і вселюд-
ської єдності заради
торжества людського в
людині.

Творчість учасників університетського літературного об'єднання імені Миколи Бажана

Ольга ВОЄДИЛО,
випускниця

* * *
Він бачить те, що я байдужа,
Що я думками тютюзна-де,
І що душа моя недужа
Скарбів з глибин вже не діжде.

З полиці дивиться суворо
І навіть оком не змигне:
«Розквітне Україна — скоро?
Коли ПОЧУЄТЕ мене???»

Катерина ТКАЧУК,
студентка

* * *
Летим. Дивлюся, аж світає...
Тарас Шевченко
Лечу, дивлюся, аж світає...
Шаленим поспіхом,
Дивним посміхом
Летить душа моя,
Летить над хмарами,
Летить над шляхом
Божевільним птахом.
Летить-розганяється
І — не кається!

* * *
Минулих днів творець!
Для тисяч і сьогодні ти —
взірець!
Тобі ми пишемо присвяти,
Аби до тебе ближче стати.

А що, коли у відсвіті твоєї
слави
Помітяться і НАШІ справи?
Хтось скаже: «Катериною її
назвали!»
А хтось: «Вона про тебе теж
писала!»

Василь ДЕНИСЮК,
кандидат філологічних наук,
доцент

«СОН» ХХІ СТОЛІТТЯ (Уривок)

Знову буря в Україні.
Чому тут радіти?
Вже не слухають нікого
Її власні діти.
Я ж стояв спокійно, тихо
На Канієських горах,
Поки звідти не побачив,
Як сунеться горе,
Як відбувся здув народу
Раз, а потім вдруге,
Потекла кров із Майдану:
Діти ж недолюбі,
Українці на папері,
А в душі — гидота,
Роздали усім по кулі,
Бо то, бач, голота,
Чернь, раби, народ без права
На право і слово,
«Язика» ніхто не знає,
Бо у них є мова.
Ще й про мене в Інтернеті
Пишуть таке в блогах:
Я, мовляв, писав «по-руськи»
Свої монологи.
І Буквар, і Кобзар тичуть,
Повісті російські.
«Видано у Петербурзі».
Яке ж українське?
Аж струснуло. Вже не стерпів
Такої наруги,
З постаменту зійшов, тихо
Помандрував лугом.
Нене, нене, що побачив:
Руїни, руїни.
А між ними височіють
Замки України.
Невже, думаю, вернулась
Країна в минуле?

Наталія ЗАРУДНЯК,
викладач

* * *
Хтось надривно декларує
любов до Тараса,
Хтось у школах відкриває
Шевченківські класи.
Керівництво — з «Кобзарем»,
вчать Шевченка діти...
...Біля пам'ятника в будень...
Один букет квітів!..
Або — й жодного немає
(як в якому краї)!..
«...Коли помру на чужині,
то чи хто згадає?...»

Анастасія КРАВЕЦЬ,
студентка

ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКУ

Пером торкаюся
відгуку століть,
Де слово віковичністю дозріло.
Пережило безодню лихоліть,
Незламністю
у серце стукотіло!

Знедоленість, кріпацтво,
біль життя.
Сакральне небо
в березневім цвіті.
Тарасе, ти ведеш у майбуття,
Плекаючи надії в «Заповіті»!

Ольга ПАВЛЕНКО,
вчителька,
член Національної спілки
письменників України

* * *
Знов принесені в жертви
князи і Київ.
Половину України принесено
в жертву.
Де колись виростали
орлята Києві,
Там кийками орудує «Беркут».

Із надійної схованки нас охоче
Українець-снайпер бере
на мушку.
Заховавши під маску
блудливі очі,
Убивають Майдан
українці-тітушки.

Під прицілом —
вірмен, білорус, чи поляк,
Чи українець — найкращі,
не однокенки!

«Унічтожить!» —
чужинську виконує волю
Українець-міністр
на прізвище «...енко».

Щоб найвищі звести
од Європи мури,
Щоб права лише злодій
в законі мав.
Щоб чиновник здирав
по чотири шкури,
Щоб «защитник» в погонах
нас мордував.

Щоб упир жирував і вчора,
й сьогодні —
Ах, яка ж бо солодка
кров молода!
...На сторожі сумління —
Небесна сотня.
Пам'ятаймо.
Пильнуймо.
Стоїть
Майдан.

Віктор ЗАЛЕНСЬКИЙ,
школяр

* * *
От цікаво, коли б сьогодні
та Шевченко прийшов
до школи, —
що б отримував?
«Двійки?» «Десятки?»
Поведінку мав би зразкову?

Ох, чогось інтуїція
промовляє трагічно,
що Шевченко для нашого часу —
непедагогічний!..

Шмат листка (де це видано?),
олівця огризок...
Щедрий хлопчик,
він вчителю...
всипав порцію різок!..

* * *
Мені тринадцятий минало
Т. Г. Шевченко
Мені тринадцятий

находить.
Я б пас ягнят (беру за свідків!!!):
коли б за це поцілувала
Катруся, Кет — моя сусідка!..

* * *
«Рече та стогне Дніпр широкий»,
в селі ставок плаче,
бо у ньому жабенята
тепер лише скачуть,
та й їм води по коліна.
«Підприємцям» — свято:
знесли греблю, згребли рибу.
Став — в оренду взято!..

* * *
Всі Шевченка вчимо напам'ять,
та осмислити — хто бажає?
Й на тім світі Великий Кобзар
гіркі сльози втирає.

* * *
Твір «Шевченко
у нашому житті»
— Петрику, у тебе
одне речення своє,
а друге — Оленчине.
Оцінку як ділити?
— Не знаю,
Раїсо Василеню,
але ж зважте, що сам
Тарас Григорович радив
навчатися чужого,
не цураючись
свого!..

**Педагогічні
ВІСТІ**

Газета Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини

Засновник: Уманський державний
педагогічний університет імені Павла Тичини.
Головний редактор — кандидат філологічних
наук, професор Н. А. ЦИМБАЛ.
Редакційна колегія —
кандидат філологічних наук, доцент Є. М. ПИЛИПЕНКО;
завідувач відділу зв'язків з громадськістю Л. Ю. ГЕКАЛЮК;
провідний спеціаліст відділу зв'язків з громадськістю
О. С. ТКАЧ.
Наша адреса: 20300, м. Умань, вул. Садова, 28

- За зміст і достовірність відповідальність несе автор публікацій.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Редакція залишає за собою право виправляти і скорочувати матеріали.

Газета надрукована Уманським комунальним видавничо-поліграфічним підприємством Черкаської обласної ради.

Реєстраційний номер ЧС №610
Тираж 1000 прим.
Замовлення № 1